

Hon leggur dent á, at fyrítøkurnar helst skulu hava atgongd til arbeiðsmegi, og at tað skal vera lætt hjá teimum at faa fatur á teimum.

ÚTLENDINGAR EINGIN TRUPULLEIKI

Í grannalondunum hefur verið víst á trupulleikan við sosialari dumping, men hetta er eingin trupulleiki, um útlendingar verða settir í starv í føroyskari fyrítøku, heldur Marita Rasmussen.

– Eg haldi, tað er meira, um onkur kemur í einum bili til Danmarkar og kanska siga seg hava førleikar, sum teir ikki hava. Um útlendingar eru í starvi hjá eini føroyskari fyrítøku, tryggjar fyrítøkan, at dygðin er í ordan, og at tað eru fólk, sum hava neyðugu førleikarnar, sigur Marita Rasmussen.

Tað, sum er av týðningi er, at fyrítøkurnar hava møguleika at bjóða og vinna pening, tá tíðirnar eru góðar.

– Fyrítøkurnar mugu hava møguleika at vinna pengar, tá tað gongur væl, so tær hava nakað at standa ímóti við tá gongur illa, sigur Marita Rasmussen.

IKKI SAMANHANGUR MILLUM TØK OG TØRV

Tað hefur verið so, at um arbeiðsloysi er lægri enn 3,5 %, lótu Føroyar upp fyri arbeiðsmegi frá ES. Hetta var eitt stutt tíðarskeið og sera riggaði væl heldur stjórin í Vinnuhúsinum. Men tað er ikki altíð at arbeiðsloysi og tørvurin á fakkfólki hongur so væl saman. Gongdin, sum hefur verið í Føroyum, sum í flestum londum er, at fleiri fara frá primeru vinnuni og yvir í sekunderu vinnun. Millum

annað hetta førir við sær, at samanhangurin millum tøk á arbeiðsmarknaðinum og tørvin á fakkfólki ikki er nóg góður.

– Føroyar eru eittsindur aftanfyri grannalondini í so máta, men har er ein greið ábending um eina flyting av størvum frá primeru vinnunum og yvir í sekunderu vinnurnar, sigur Martia Rasmussen.

ALIVINNAN SKÆRAR BURTURÚR

Orsaka av høgum prísnum, hefur alivinnan skærað burtur frá øðrum vinnum í seinastuni.

– Alivinnan hefur ikki fingið sama toyggið, sum restina av vinnuni. Tað hefur ikki verið nóg stórt útboð av laksi á heimsmarknaðinum, tí hava prísirnir verið góðir.

Hetta eru umstøður, sum vit ikki hava ávirkan á, men eisini góðir karmar, hava gjørt

tað møguligt hjá alivinnuni, at fáa eitt gott úrslit, sigur Marita Rasmussen.

– Strangar veterinerar reglur og lívfrøðiliga berandi framleiðsla eru viðurskifti, sum tryggja, at tað er møguligt, sigur Marita Rasmussen.

Eisini hefur gingið sera væl hjá pelagisku vinnuni á sjógvi og landi orsaka av betraðu atgongdini til rávøru. Nú er avtalað gjørd við hini strandalondini, og roknað verður við, at ES marknaðurin letur upp aftur. Hetta er gott fyri uppsjóvarvinnuna. Trupulleikar eru tó við bonfiskaveiðuni, sum gevur undirskot.

ÍVERKSETAR, ERU FRAMTÍÐIN

Tað er av týðningi, at fólk hava hug at stovna egnu fyrítøkur – íversetarar í dag eru fyrítøkurnar í framtíðini

Marjun Dalsgaard

Tað er lívsins gongd, at vit endurnýggja okkum og innan vinnuna eru íverksetar spírarnir, sum skulu mynda framtíðina. Tað er gott við nýggjum fólki, nýggjari vitan og nýggjum hugskotum, sigur Marita Rasmussen, stjóri í Vinnuhúsinum.

– Nýggj fólk siggja ofta møguleikar, har onnur ikki hava sæð teir. Tá tíðirnar eru góðar, siggjast nógvar nýggjar fyrítøkur í Føroyum, so hugurin til virkseimi er avgjørt til staðar.

– Føroyingar gera ikki so nóg av, teir fara bara í gongd. Summi sláa ígjøgnum, summi gera ikki, men tað er ikki ofta, at tey gera so nóg burturúr sær, sigur Marita Rasmussen.

ELDRI MINNI VÁÐAFÚS

Arbeiði við at marknaðarføra tað, at gera sína egnu fyrítøku, sum Íverksetarahúsið og vinnuframagrunnurin gera, er av týðningi, tí vit blíva eldri, tá vit koma út á arbeiðsmarknaðinum.

– Vit fáa betri útbúgvingar, og tað ger, at vit eru eldri, tá vit koma út á arbeiðsmarknaðin. Tað kann ávirka talið av íverk-

setarum, tí vit eru minni váðafús, tá vit gerast eldri, sigur Marita Rasmussen.

Fert tú undir eina fyrítøku, so tekur tú eina risiko. Tú setur pengar í veg og tú setir framtíðar inntøkur í veg. Figgjarligi ótryggleikin kann halda fólk aftur, sigur Marita Rasmussen. Av tí sama er talið av nýggjum fyrítøkum ofta tengt at, um tíðirnar eru góðar. Um tíðirnar eru ringar, er tað eittsindur tregari við tí, sigur Martia Rasmussen.

EINAFERÐ ÍVERSEKTI ALTÍÐ ÍVERKSETI

Tað visir seg tó, at fólk ofta byrja aftur um tey eru tvungin at gevast við einum hugskotið.

– Tað er so, at er tú einaferð íverkseti er tú altíð íverkseti. Summi fólk vilja gjarna stovna fyrítøkir og fáa ting at ganga, men tá tað kemur til vitanartung økir, eitt nú innan KT og biotøkni, er tað trupult í Føroyum. Tað krevur ógvuliga nóg av fara í holt við tilíkar fyrítøkur, og tað siggja vit ikki nóg til í Føroyum, sigur Marita Rasmussen.

HUGURIN GÓÐUR

Eisini millum íverksetarar ttykist ein sólglotti vera.

– Vit hava sæð, at fyrítøkur eru blivnar burtur, og at tær, sum hava verið, hava sagt

fólk úr starvi, men nú byrjar gongd at koma á aftur. Eg vildi mett, at hugurin er góður. Tað er eitt fyrtakseimi í fólkinum, sigur Marita Rasmussen.

Hon leggur dent á, at arbeiði hjá Vinnuframagrunninum og Íverksetarahúsinum hefur stóran týðning. Her kunnu fólk fáa

ókeypiss ráðgeving innan ymisk øki, um tey vilja byrja eina fyrítøku. Eisini ringja nóg til Vinnuhúsið og biðja um ráð. Tá er tað av stórum stórum týðningi, at man gevur sær stundir at tosa við tey, og vísa teimum á teir møguleikar sum eru fyri ráðgeving, sigur Martia Rasmussen.